Vĩ mô Việt Nam

Báo cáo Vĩ mô
Ngày báo cáo 01/4/2026

Đào Minh Quang
Chuyên viên

Hoàng Thúy Lương
Trưởng phòng cao cấp

Việt Nam chủ động ứng phó với các thay đổi nhân khẩu học và tốc độ già hóa nhanh

- **Quy mô dân số Việt Nam sẽ đạt đỉnh vào năm 2059.** Theo báo cáo "Dự báo dân số Việt Nam giai đoạn 2024-2074" được công bố bởi Cục Thống kê Việt Nam và Quỹ dân số Liên Hợp Quốc (UNFPA), dân số Việt Nam năm 2024 là 101,3 triệu người và sẽ đạt đỉnh 115.2 triệu người vào năm 2059, sau đó giảm dần qua các năm **(Hình 1).**
- **Thời kỳ dân số vàng của Việt Nam sẽ sớm kết thúc từ năm 2036.** Việt Nam chính thức bước vào thời kỳ dân số vàng năm 2007 và đã mang lại cho Việt Nam lợi thế nguồn lao động dồi dào với chi phí cạnh tranh. Tuy nhiên, thời kỳ dân số vàng được dự báo sẽ kết thúc vào năm 2036, sớm hơn 3 năm so với dự báo trước đây của Cục Thống kê và UNFPA đưa ra trong báo cáo năm 2019, phản ánh tốc độ già hóa dân số đang diễn ra nhanh hơn kỳ vọng.
- **Dân số đang có tốc độ già hóa nhanh.** Chỉ tiêu đánh giá mức độ và tốc độ già hóa – tuổi trung vị - năm 2024 là 32,9 tuổi và có xu hướng tăng đều với mức trung bình khoảng 0.3 tuổi mỗi năm, dự kiến chỉ tiêu này đạt 49,5 tuổi vào năm 2074 (so với tốc độ trung bình toàn cầu là 0,2 tuổi và đạt 39,4 tuổi vào năm 2074; Châu Á: 44,5 & Châu Âu: 47,9). Điều này xác nhận rằng già hóa dân số là một xu hướng không thể đảo ngược **(Hình 2-3).** Thêm vào đó, tháp dân số của Việt Nam từ năm 2024 đến năm 2074 sẽ có xu hướng thu hẹp ở phần đáy và phần giữa (phản ánh mức sinh thấp và lực lượng trong độ tuổi lao động bắt đầu suy giảm) trong khi phần đỉnh tháp - tương ứng với nhóm 65 tuổi trở lên – mở rộng đáng kể **(Hình 4 – 7).**
- **Tổng tỷ suất sinh (TFR) có xu hướng dưới mức sinh thay thế, nhưng đà giảm đang chậm lại trong dài hạn.** Năm 2024 là năm thứ 3 liên tiếp TFR của Việt Nam (khoảng 1.91) nằm dưới mức sinh thay thế (2.1). Mặc dù TFR được dự báo tiếp tục giảm về mức 1.85 vào năm 2064 và đi ngang đến 2074, tốc độ suy giảm đã hạ nhiệt đáng kể với biên độ giảm dự phóng 0.06 điểm trong 40 năm tới thấp hơn nhiều nếu so với mức giảm 0.12 điểm vừa ghi nhận (TFR bình quân giảm từ 2.08 của giai đoạn 2012-2021 xuống 1.96 trong giai đoạn 2022-2024) **(Hình 8-9).**
- **Mất cân bằng giới tính tạo ra rủi ro an sinh xã hội tiềm ẩn**. Năm 2024, tỷ suất giới tính khi sinh ở mức 111,4 bé trai/100 bé gái, vượt xa mức cân bằng sinh học (106/100). Chính phủ đã sớm nhận thức được hệ lụy và ban hành các chính sách hạn chế tình trạng này và dự báo sự mất cân bằng trong tỷ suất giới tính khi sinh sẽ giảm dần và đến năm 2074 có thể về ngưỡng cân bằng sinh học. Tuy nhiên, hệ lụy là nguy cơ dư thừa nam giới trong độ tuổi kết hôn – đạt đỉnh vào năm 2049 khi Việt Nam được dự báo sẽ thiếu 1.3 triệu phụ nữ trong độ tuổi kết hôn (tương ứng 8,7% nam giới trong độ tuổi kết hôn) **(Hình 10-11).**
- **Chính phủ đã sớm nhận diện rủi ro và đang ban hành nhiều chính sách nhằm khuyến khích sinh đẻ và giảm mất cân bằng giới tính khi sinh (Hình 12):**

    1) Truyền thông: Thúc đẩy thông điệp "Yêu nước là sinh đủ hai con".
    2) Thay đổi chính sách: Bãi bỏ hình thức kỷ luật đối với Đảng viên sinh con thứ ba (có hiệu lực từ 20/03/2025); Nghiêm cấm lựa chọn giới tính thai nhi theo Luật Dân số mới 2025 (có hiệu lực từ 01/07/2026).
    3) Hỗ trợ trực tiếp: Thưởng tiền mặt từ 1–5 triệu đồng tại nhiều tỉnh thành và đề xuất trợ cấp 2 triệu đồng trên toàn quốc cho phụ nữ sinh đủ hai con trước 35 tuổi.
    4) Ưu đãi nhà ở: Ưu tiên mua nhà ở xã hội cho cá nhân có từ hai con trở lên (có hiệu lực từ 01/07/2026).
    5) Mở rộng chế độ thai sản: Kéo dài thời gian nghỉ thai sản khi sinh con thứ hai, cho phép người mẹ nghỉ 7 tháng và người cha nghỉ 10 ngày (có hiệu lực từ 01/07/2026).

6) Hỗ trợ tài khóa & giáo dục: Giảm học phí trường công lập (có hiệu lực từ 01/09/2025), cùng các đề xuất về khám sức khỏe miễn phí một lần và khấu trừ thuế thu nhập cá nhân cho chi phí y tế và giáo dục.

- **Dân số và lực lượng lao động vẫn sẽ là nguồn lực cho phát triển kinh tế và duy trì được lợi thế cạnh tranh trong trung hạn.** Trong trung hạn, chúng tôi cho rằng với việc quy mô dân số tiếp tục tăng trưởng vẫn đảm bảo cho Việt Nam một thị trường tiêu dùng nội địa tiềm năng và lực lượng lao động dồi dào để duy trì năng lực cạnh tranh so với nhiều quốc gia sản xuất khác. Trong dài hạn, chúng tôi cũng kỳ vọng sự chủ động xoay trục chính sách từ sớm của Chính phủ sẽ giúp Việt Nam giảm thiểu các rủi ro từ suy yếu nhân khẩu học và tạo nền móng cho phát triển bền vững trong dài hạn **(Hình 13-14).**

  Lưu ý: Toàn bộ dữ liệu sử dụng trong bài viết này theo phương án dự báo mức sinh trung bình – chiếm 50% kết quả dự báo.

Hình 1: Dự báo quy mô dân số Việt Nam

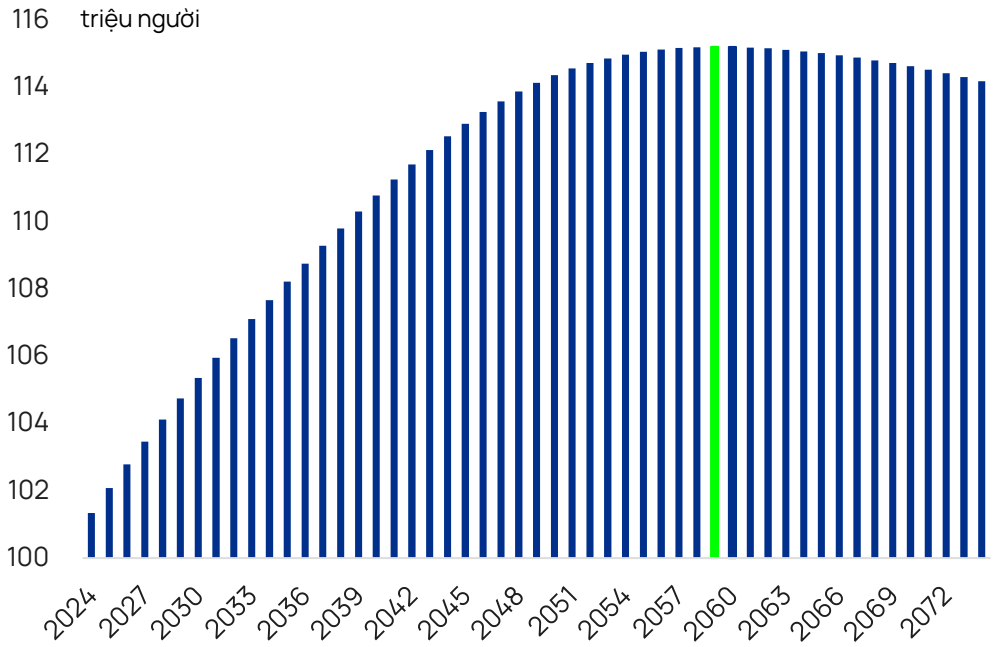

Nguồn: UNFPA, Cục Thống kê, Vietcap

Hình 2: Dự báo tuổi trung vị Việt Nam và thế giới

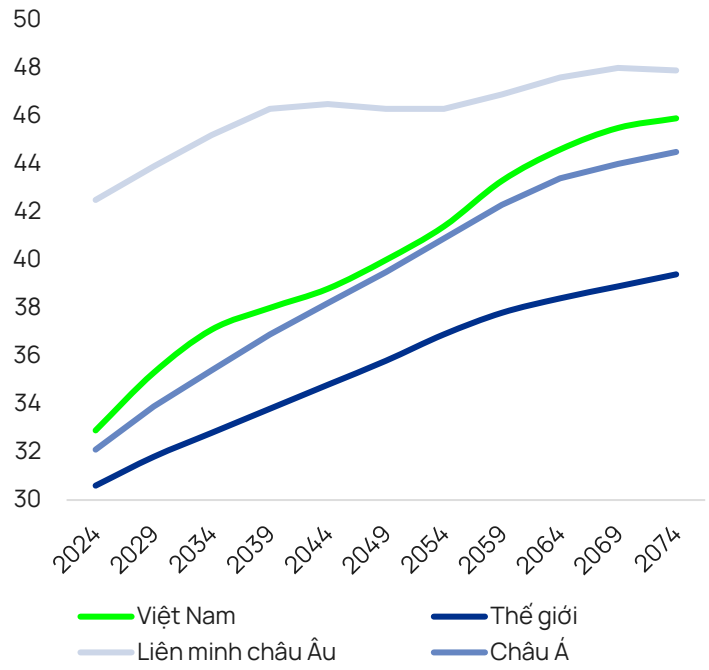

Nguồn: UN, Triển vọng Dân số Thế giới (2024), Vietcap

Hình 3: Tuổi trung vị dự phóng của Việt Nam theo giới tính

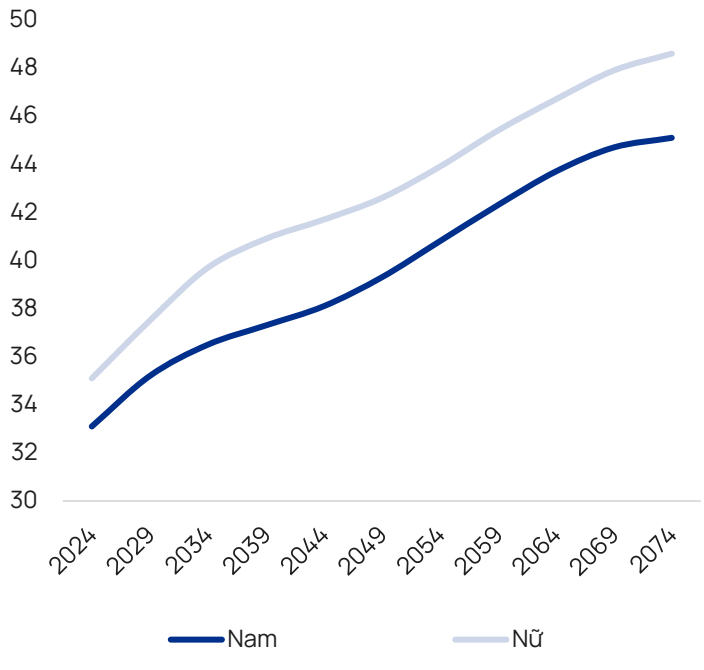

Nguồn: UNFPA, Cục Thống kê, Vietcap

Hình 4: Tháp dân số năm 2024

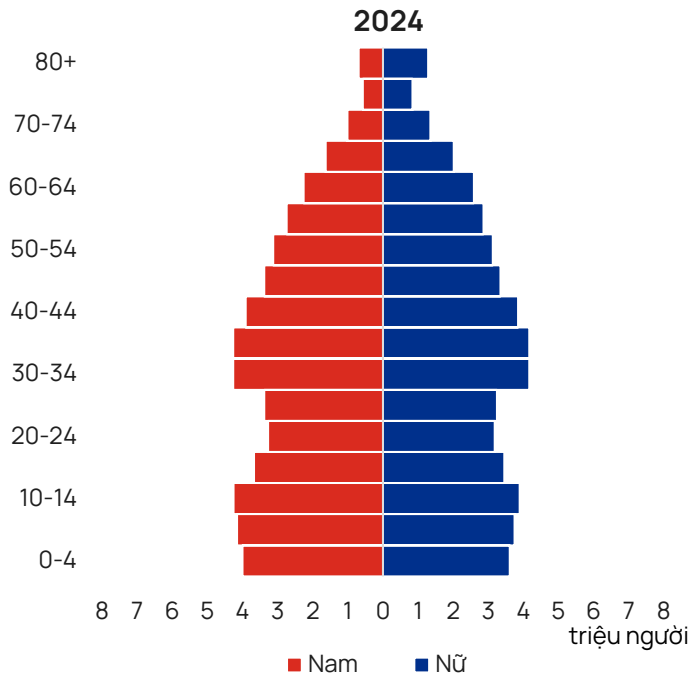

Nguồn: UNFPA, Cục Thống kê, Vietcap

Hình 5: Dự báo tháp dân số năm 2036

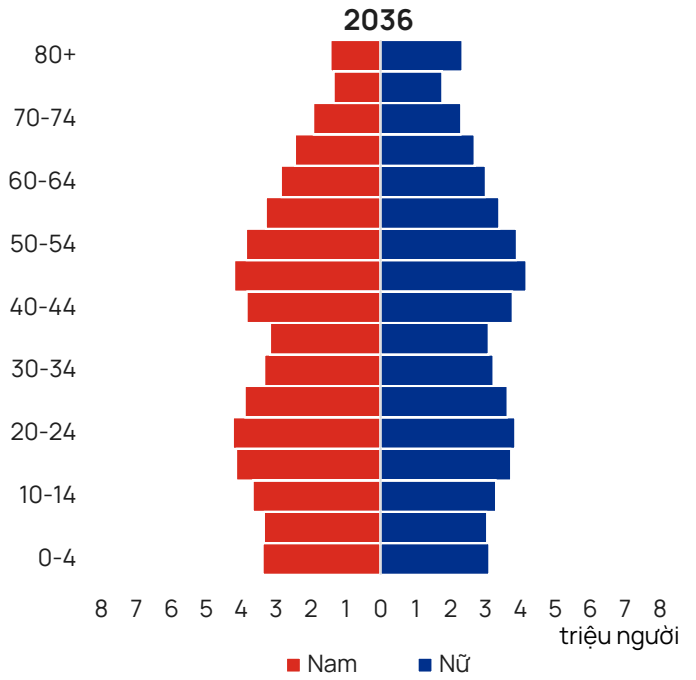

Nguồn: UNFPA, Cục Thống kê, Vietcap

Hình 6: Dự báo tháp dân số năm 2059

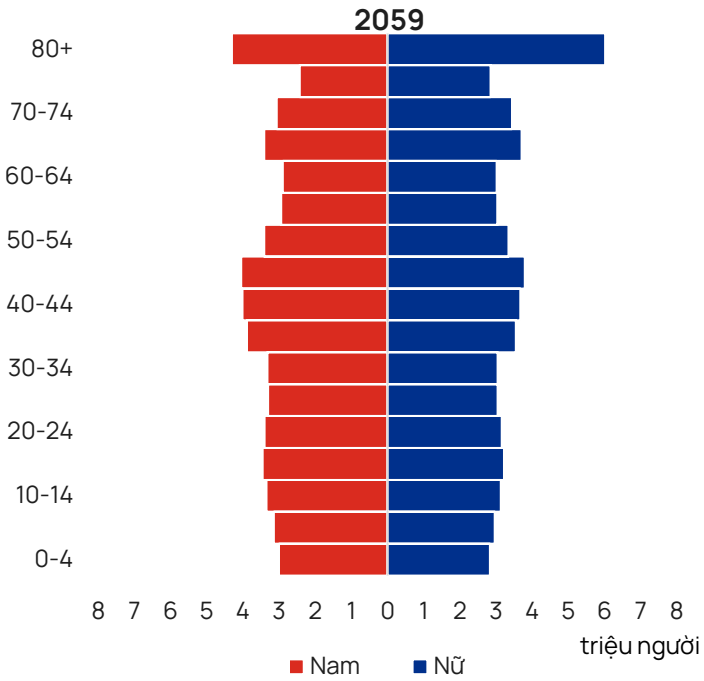

Nguồn: UNFPA, Cục Thống kê, Vietcap

Hình 7: Dự báo tháp dân số năm 2074

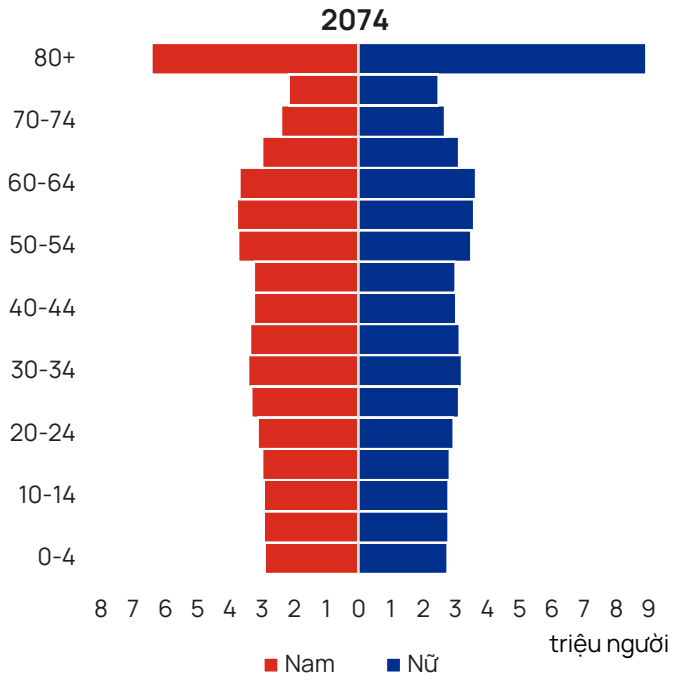

Nguồn: UNFPA, Cục Thống kê, Vietcap

Hình 8: Tổng tỷ suất sinh của Việt Nam (TFR)

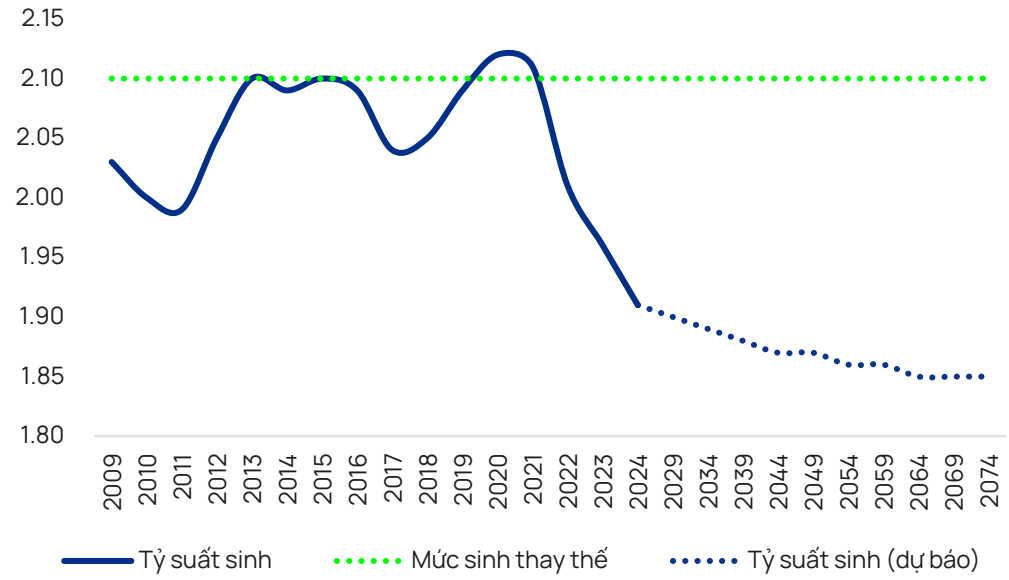

Nguồn: UNFPA, Cục Thống kê, Vietcap

Hình 9: Dự báo TFR của Việt Nam so với các quốc gia sản xuất cạnh tranh/cạnh tranh tiềm năng

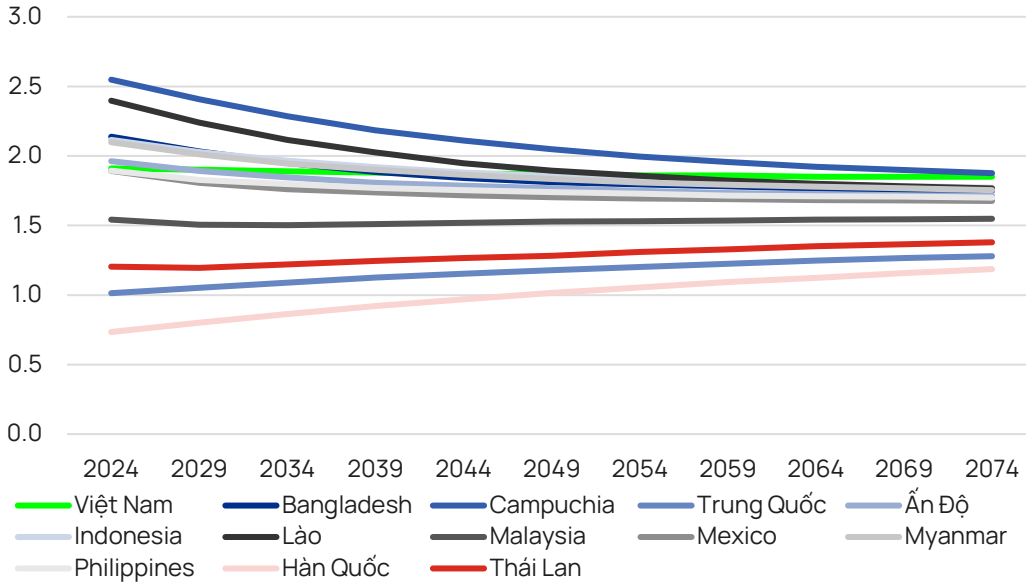

Nguồn: UNFPA, Cục Thống kê, Vietcap

Hình 10: Dự báo tỷ suất giới tính khi sinh

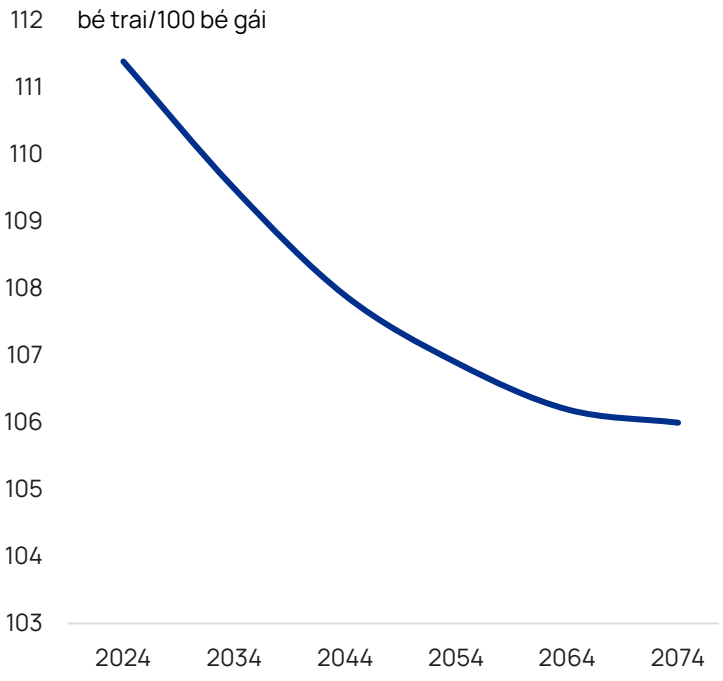

Nguồn: UNFPA, Cục Thống kê, Vietcap

Hình 11: Số lượng dư thừa nam giới trong độ tuổi kết hôn

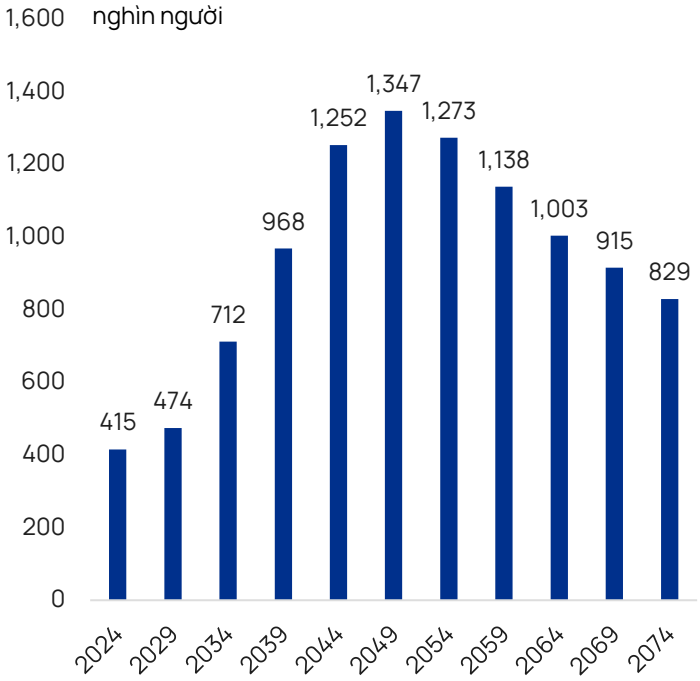

Nguồn: UNFPA, Cục Thống kê, Vietcap

Hình 12: Các chính sách khuyến khích sinh con - Đã ban hành và Đề xuất

Truyền thông	-	Thông điệp "Yêu nước là sinh đủ hai con"	Từ ngày 26/12/2025
Thay đổi chính sách	-	Đảng viên sinh con thứ ba không còn bị kỷ luật về mặt chính thức.	Từ ngày 20/03/2025
	-	Luật Dân số mới (2025) nghiêm cấm tuyệt đối việc lựa chọn giới tính thai nhi dưới mọi hình thức.	Từ ngày 01/07/2026
Hỗ trợ trực tiếp		Hỗ trợ tiền mặt (cho phụ nữ sinh đủ hai con trước 35 tuổi):	
	-	Long An: 1 triệu đồng.	Từ ngày 30/03/2021
	-	Tiền Giang: 1 triệu đồng.	Từ ngày 08/12/2021
	-	Hậu Giang: 1,5 triệu đồng.	Từ ngày 06/07/2022
	-	Bạc Liêu: 1 triệu đồng.	Từ ngày 13/12/2022
	-	Đồng Nai: 1 triệu đồng.	Từ ngày 01/01/2025
	-	TP.HCM: 5 triệu đồng.	Từ ngày 01/09/2025
	-	Bộ Y tế đề xuất mức trợ cấp 2 triệu đồng trên toàn quốc cho phụ nữ sinh đủ hai con trước 35 tuổi.	Đang đề xuất
Ưu đãi nhà ở	-	Ưu tiên cho cá nhân có từ hai con trở lên khi mua nhà ở xã hội.	Từ ngày 01/07/2026
Tăng chế độ nghỉ lễ/thai sản	-	Tăng thời gian nghỉ của người chồng khi vợ sinh con thứ hai lên 10 ngày (tăng từ 5-7 ngày).	Từ ngày 01/07/2026
Hỗ trợ tài khóa & giáo dục	-	Giảm học phí trường công lập từ bậc mầm non (từ 3 tuổi) đến trung học phổ thông.	Từ ngày 01/09/2025
	-	Đề xuất một lần khám sức khỏe miễn phí bắt đầu từ năm 2026.	Đang đề xuất
	-	Bộ Tài chính đề xuất cải cách thuế thu nhập cá nhân để cho phép khấu trừ các chi phí y tế và giáo dục.	Đang đề xuất

Nguồn: Vietcap tổng hợp

Hình 13: Lực lượng lao động và tỷ lệ tham gia thị trường lao động của Việt Nam so với các quốc gia sản xuất cạnh tranh/cạnh tranh tiềm năng

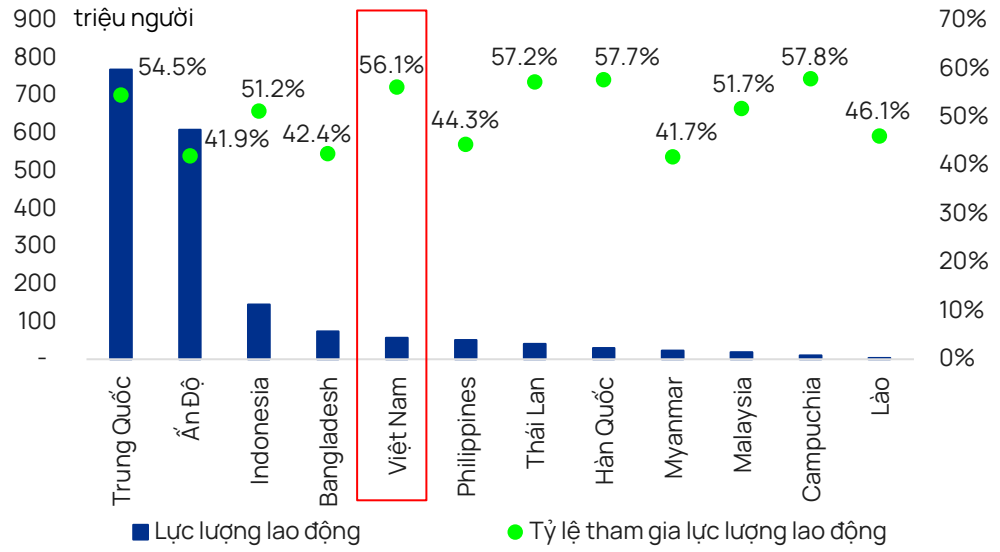

Nguồn: Ngân hàng Thế giới (dữ liệu tính đến năm 2024), Vietcap

Hình 14: Chi phí công nhân sản xuất hàng năm của Việt Nam so với các quốc gia sản xuất cạnh tranh/cạnh tranh tiềm năng

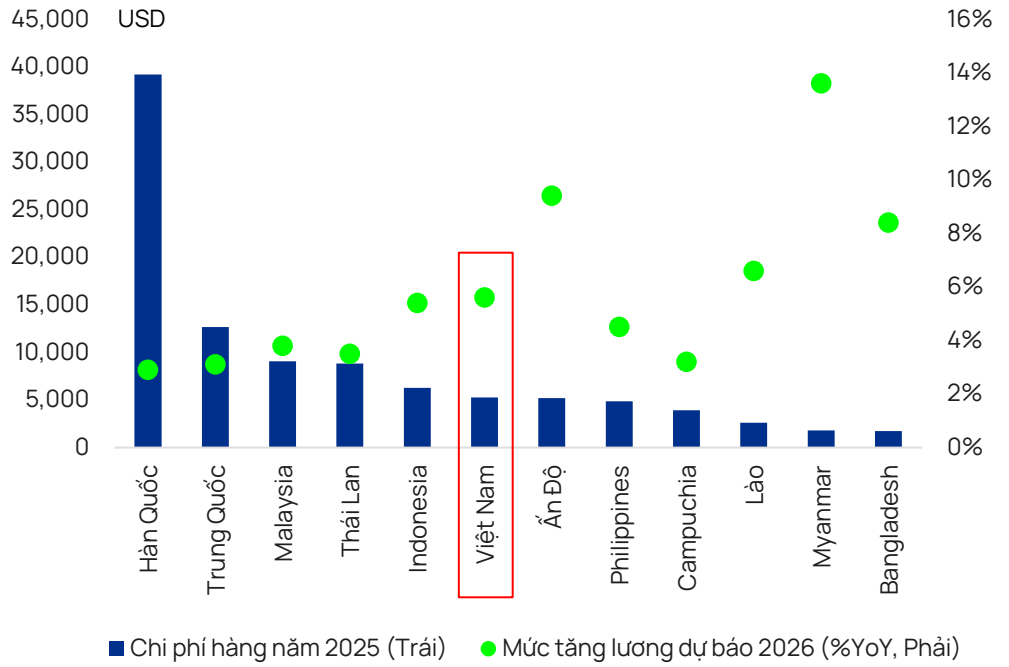

Nguồn: Jetro, Vietcap

Lưu ý: Công nhân: Công nhân phổ thông chính thức có 3 năm kinh nghiệm làm việc, không bao gồm lao động hợp đồng thời vụ và nhân viên đang trong thời gian thử việc.

Lương hàng năm: Tổng chi phí trách nhiệm đối với một nhân viên (tổng hợp của lương cơ bản hàng năm, các khoản phúc lợi và bảo hiểm xã hội).

Hệ thống khuyến nghị của Vietcap

Chúng tôi, Đào Minh Quang & Hoàng Thúy Lương, xác nhận rằng những quan điểm được trình bày trong báo cáo này phản ánh đúng quan điểm cá nhân của chúng tôi về công ty này. Chúng tôi cũng xác nhận rằng không có phần thù lao nào của chúng tôi đã, đang, hoặc sẽ trực tiếp hay gián tiếp có liên quan đến các khuyến nghị hay quan điểm thể hiện trong báo cáo này. Các chuyên viên phân tích nghiên cứu phụ trách các báo cáo này nhận được thù lao dựa trên nhiều yếu tố khác nhau, bao gồm chất lượng, tính chính xác của nghiên cứu, và doanh thu của công ty, trong đó bao gồm doanh thu từ các đơn vị kinh doanh khác như bộ phận Môi giới tổ chức, hoặc Tư vấn doanh nghiệp.

Phương pháp định giá và Hệ thống khuyến nghị của Vietcap

Nội dung chính trong hệ thống khuyến nghị: Khuyến nghị được đưa ra dựa trên mức tăng/giảm tuyệt đối của giá cổ phiếu để đạt đến giá mục tiêu, được xác định bằng công thức (giá mục tiêu - giá hiện tại)/giá hiện tại và không liên quan đến hoạt động thị trường. Công thức này được áp dụng từ ngày 1/1/2014.

Các khuyến nghị	Định nghĩa
MUA	Tổng lợi nhuận cổ đông (bao gồm cổ tức) trong 12 tháng tới dự báo sẽ trên 20%
KHẢ QUAN	Tổng lợi nhuận cổ đông (bao gồm cổ tức) trong 12 tháng tới dự báo sẽ dương từ 10%-20%
PHÙ HỢP THỊ TRƯỜNG	Tổng lợi nhuận cổ đông (bao gồm cổ tức) trong 12 tháng tới dự báo sẽ dao động giữa âm 10% và dương 10%
KÉM KHẢ QUAN	Tổng lợi nhuận cổ đông (bao gồm cổ tức) trong 12 tháng tới dự báo sẽ âm từ 10-20%
BÁN	Tổng lợi nhuận cổ đông (bao gồm cổ tức) trong 12 tháng tới dự báo sẽ âm trên 20%
KHÔNG ĐÁNH GIÁ	Bộ phận nghiên cứu đang hoặc có thể sẽ nghiên cứu cổ phiếu này nhưng không đưa ra khuyến nghị hay giá mục tiêu vì lý do tự nguyện hoặc chỉ để tuân thủ các quy định của luật và/hoặc chính sách công ty trong trường hợp nhất định, bao gồm khi Vietcap đang thực hiện dịch vụ tư vấn trong giao dịch sáp nhập hoặc chiến lược có liên quan đến công ty đó.
KHUYẾN NGHỊ TẠM HOÃN	Hình thức đánh giá này xảy ra khi chưa có đầy đủ thông tin cơ sở để xác định khuyến nghị đầu tư hoặc giá mục tiêu. Khuyến nghị đầu tư hoặc giá mục tiêu trước đó, nếu có, không còn hiệu lực đối với cổ phiếu này.

Trừ khi có khuyến cáo khác, những khuyến nghị đầu tư chỉ có giá trị trong vòng 12 tháng. Những biến động giá trong tương lai có thể làm cho các khuyến nghị tạm thời không khớp với mức chênh lệch giữa giá thị trường của cổ phiếu và giá mục tiêu nên việc việc diễn giải các khuyến nghị đầu tư cần được thực hiện một cách linh hoạt.

Rủi ro: Tình hình hoạt động trong quá khứ không nhất thiết sẽ diễn ra tương tự cho các kết quả trong tương lai. Tỷ giá ngoại tệ có thể ảnh hưởng bất lợi đến giá trị, giá hoặc lợi nhuận của bất kỳ chứng khoán hay công cụ tài chính nào có liên quan được nói đến trong báo cáo này. Để được tư vấn đầu tư, thực hiện giao dịch hoặc các yêu cầu khác, khách hàng nên liên hệ với đơn vị đại diện kinh doanh của khu vực để được giải đáp.

Liên hệ

CTCP Chứng khoán Vietcap (Vietcap)

www.vietcap.com.vn

Trụ sở chính (1): Bitexco
Tháp tài chính Bitexco, tầng 15,
Số 2 Hải Triều, Phường Sài Gòn, Tp. HCM
+84 28 3914 3588

Trụ sở chính (2): Nguyễn Huệ
Tòa nhà Vinatex, Tầng 3, Số 10 Nguyễn Huệ,
Phường Sài Gòn, TP. HCM
+84 28 8882 6868

Phòng giao dịch Hàm Nghi
Tòa nhà Doji, tầng 16, số 81-83-83B-85 Hàm Nghi,
Phường Sài Gòn, Tp. HCM
+84 28 8882 6868

Chi nhánh Hà Nội
109 Trần Hưng Đạo, tầng 6
Phường Cửa Nam, Tp. Hà Nội
+84 24 6262 6999

Phòng giao dịch Mỹ Đình
SAP.A09 Tòa A – Chung cư cao tầng HH2-1 (The Matrix One)
Phường Từ Liêm, Tp. Hà Nội (Số 1 Lê Quang Đạo)
+84 28 8882 6868

Phòng Nghiên cứu và Phân tích

Research Team: +84 28 3914 3588
research@vietcap.com.vn

Hoàng Nam
Giám đốc, ext 124
nam.hoang@vietcap.com.vn

Ngân hàng, Chứng khoán và Bảo hiểm
Huỳnh Thị Hồng Ngọc,
Trưởng phòng, ext 138
- Vũ Thế Quân, Phó Trưởng phòng, ext 364
- Hồ Thu Nga, Chuyên viên, ext 516

Vĩ mô
Hoàng Thúy Lương
Trưởng phòng cao cấp, ext 368
- Đào Minh Quang, Chuyên viên, ext 365

Hàng tiêu dùng
Hoàng Nam
Giám đốc, ext 124
- Bùi Xuân Vĩnh, Chuyên viên cao cấp, ext 584
- Lý Phúc Thanh Ngân, Chuyên viên cao cấp, ext 532
- Nguyễn Thảo Nguyên, Chuyên viên, ext 268

Dầu khí, Điện và Nước
Đinh Thị Thùy Dương
Phó Giám đốc, ext 140
- Đỗ Công Anh Tuấn, Chuyên viên cao cấp, ext 181
- Dương Tấn Phước, Chuyên viên, ext 135
- Phạm Phú Lộc, Chuyên viên, ext 549

Bất động sản
Lưu Bích Hồng
Trưởng phòng cao cấp, ext 120
- Phạm Nhật Anh, Chuyên viên cao cấp, ext 149
- Thân Như Đoan Thục, Chuyên viên cao cấp, ext 174

Công nghiệp và Cơ sở hạ tầng
Nguyễn Thảo Vy
Trưởng phòng cao cấp, ext 147
- Nguyễn Thị Ngọc Hân, Chuyên viên, ext 191
- Hoàng Gia Huy, Chuyên viên, ext 526

Khách hàng cá nhân
Vũ Minh Đức - Phó Giám đốc, ext 363
- Nguyễn Quốc Nhật Trung, Trưởng phòng, ext 129
- Tống Hoàng Trâm Anh, Phó Trưởng phòng, ext 366
- Lê Hải Đăng, Chuyên viên, ext 570
- Võ Phan Hồng Kiệt, Chuyên viên, ext 470

Phòng Tư Vấn Đầu Tư và Phòng Giao dịch Chứng khoán – Khách hàng tổ chức

Anthony Le
Giám đốc
Phòng Giao dịch Chứng khoán – Khách hàng tổ chức
+84 28 3914 3588, ext 525
anthony.le@vietcap.com.vn

Châu Thiên Trúc Quỳnh
Giám đốc điều hành
Phòng Tư Vấn Đầu Tư
+84 28 3914 3588, ext 222
quynh.chau@vietcap.com.vn

Khuyến cáo

Báo cáo này được viết và phát hành bởi Công ty Cổ phần Chứng khoán Vietcap, Báo cáo này được viết dựa trên nguồn thông tin đáng tin cậy vào thời điểm công bố, Công ty Cổ phần Chứng khoán Vietcap không chịu trách nhiệm về độ chính xác của những thông tin này, Quan điểm, dự báo và những ước lượng trong báo cáo này chỉ thể hiện ý kiến của tác giả tại thời điểm phát hành, Những quan điểm này không thể hiện quan điểm chung của Công ty Cổ phần Chứng khoán Vietcap và có thể thay đổi mà không cần thông báo trước, Báo cáo này chỉ nhằm mục đích cung cấp thông tin cho các tổ chức đầu tư cũng như các nhà đầu tư cá nhân của Công ty cổ phần chứng khoán Vietcap và không mang tính chất mời chào mua hay bán bất kỳ chứng khoán nào được thảo luận trong báo cáo này, Quyết định của nhà đầu tư nên dựa vào những sự tư vấn độc lập và thích hợp với tình hình tài chính cũng như mục tiêu đầu tư riêng biệt, Báo cáo này không được phép sao chép, tái tạo, phát hành và phân phối với bất kỳ mục đích nào nếu không được sự chấp thuận bằng văn bản của Công ty Cổ phần Chứng khoán Vietcap, Xin vui lòng ghi rõ nguồn trích dẫn nếu sử dụng các thông tin trong báo cáo này.